

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет
Кафедра геоморфології і палеогеографії

Затверджено

На засіданні кафедри геоморфології і палеогеографії
географічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №_1_ від_30_серпня_2023_р.)

Завідувачка кафедри проф. Лідія Дубіс

Силабус
навчальної дисципліни
«МЕНЕДЖМЕНТ ПАМ'ЯТОК НЕЖИВОЇ ПРИРОДИ ТА ГЕОПАРКІВ»,
що викладається в межах
ОПП «Глобальні зміни геоморфосистем і геозагрози»,
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 Науки про Землю

Львів - 2023

Назва дисципліни	Менеджмент пам'яток неживої природи та геопарків
Адреса викладання дисципліни	Географічний факультет, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. П. Дорошенка, 41, м. Львів, 79000, Україна
Факультет і кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра геоморфології і палеогеографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки; 103 Науки про Землю
Викладачі дисципліни	Брусак Віталій Пилипович, канд. геогр. наук, доцент кафедри геоморфології і палеогеографії
Контактна інформація викладачів	Vitaliy.Brusak@lnu.edu.ua, вул. Дорошенка, 41, каб. 39
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Місце проведення консультацій – географічний факультет, каб. 39. Також можливі он-лайн консультації засобами Microsoft Teams. Для погодження часу консультацій необхідно написати на корпоративну електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/earth-science-geography-4-master
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Менеджмент пам'яток неживої природи та геопарків” є вибірковою дисципліною зі спеціальності 103 Науки про Землю для освітньої програми магістрів, яка викладається у третьому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна “Менеджмент пам'яток неживої природи та геопарків” спрямована на теоретичну і методичну підготовку у галузі менеджменту (управління) пам'яток неживої природи та геопарків на міжнародному і національному рівнях та спрямована на розв'язання проблем і практичних завдань у галузі охорони навколишнього природного середовища. Вивчаються основні напрями природоохоронної геоморфології, зміст понять «пам'ятка природи», «геологічна пам'ятка», «пам'ятка неживої природи» та їхніх відповідників у різних країнах світу, форми охорони пам'яток неживої природи у структурі природно-заповідного фонду України, класифікації пам'яток неживої природи за різними принципами, вітчизняний і міжнародний досвід охорони пам'яток неживої природи, основні напрями їхнього збереження і використання. Розглядаються завдання, порядок проектування і створення геопарків, міжнародна мережа геопарків, перспективна мережа геопарків України, зміст і порядок розроблення Менеджмент-планів геопарків, як важливої складової вирішення проблем менеджменту довкілля.
Мета та цілі дисципліни	Мета навчальної дисципліни – теоретична і методична підготовка студентів у галузі менеджменту (управління) пам'яток неживої природи та геопарків, як важливої складової охорони навколишнього природного середовища та реалізації завдань природно-заповідної справи в Україні. Основні цілі, які досягаються під час вивчення дисципліни “Менеджмент пам'яток неживої природи та геопарків» включають: – ознайомлення зі змістом основних напрямків природоохоронної геоморфології та її місце у структурі геоморфологічних дисциплін,

	<ul style="list-style-type: none"> – засвоєння змісту понять «пам'ятка природи», «геологічна пам'ятка», «пам'ятка неживої природи», їхнім співвідношенням та відповідниками у наукових школах різних країн світу, – ознайомлення з організаційно-правовими основами менеджменту пам'яток неживої природи у природоохоронному законодавстві та формами їхньої охорони у природно-заповідному фонді України, – вивчення підходів до класифікації пам'яток неживої природи та їхній поділ за різними принципами, – ознайомлення з вітчизняним і міжнародним досвідом менеджменту пам'яток неживої природи, основними напрямками їхнього збереження і використання, – ознайомлення з завданнями геопарків та Європейською і глобальною мережею геопарків, – засвоєння порядку проектування і створення геопарків, перспективною мережею геопарків України, змістом і порядком розроблення Менеджмент-планів геопарків.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бортник С.Ю., Гриценко В.П., Іванік О.М., Лаврук Т.М., Стецюк В.В. Геологічні та геоморфологічні пам'ятки України. Навчальний посібник / За ред. В.В. Стецюка – Київ: Логос, 2020. – 500 с. 2. Геологічні пам'ятки України: у 4-х томах / В.П. Безвинний, С.В. Білецький, О.Б. Бобров та ін.; За ред. В.І. Калініна, Д.С. Гурського, І.В. Антакової. – Київ: ДІА, 2006. Т.1 – 320 с.; 2007. Т.2 – 320 с.; 2011. Т.4. – 280 с. 3. Олійник Я. Б. Природні та етнокультурні феномени України: монографія / Я.Б. Олійник, В.В. Стецюк. – К.: Видавн.-поліграф. центр “Київський університет”, 2008. – 215 с. 4. Стецюк В.В. Екологічна геоморфологія України: навчальний посібник / В.В. Стецюк, Г.І. Рудько, Т.І. Ткаченко. – К.: Видавничий дім «Слово», 2010. – 368 с. 5. Schwarzbach Martin. Berühmte Stätten geologischer Forschung. Stuttgart, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 1981. 333 s. 6. Schwarzbach Martin. Europäische Stätten geologischer Forschung, Stuttgart 1976, 2. Auflage Hirzel 1983. 191 s. <p>Допоміжна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Брусак В., Сеничак Д. Пам'ятки неживої природи басейнів Пруту і Лазещини у гірському масиві Чорногора (Українські Карпати) // Проблеми геоморфології та палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій. – Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2019, Вип. 1 (9). – С. 133–153. 2. Брусак В., Кричевська Д. Мережа та структура комплексних, геологічних і гідрологічних пам'яток природи Львівської області // Проблеми геоморфології та палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій. – Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2019, Вип. 2 (10). – С. 133–153. 3. Брусак В., Москалюк К. Перспективи створення геопарку на території Подільських Товтр // Вісник Львівського університету. Серія географ. – 2012. – Вип. 40. – Ч. 1. – С. 132-141. 4. Брусак В., Бакун В. Методичні аспекти класифікації і паспортизації

	<p>геолого-геоморфологічних пам'яток природи // Вісник Львівського університету. Серія географічна. Вип.39. – Львів: Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – С.44-51.</p> <p>5. Брусак В. Пам'ятки неживої природи Галицького району Івано-Франківської області: сучасний стан та перспективи еко-туристичного використання / В. Брусак, Б. Баюнова // Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій : Збірник наук. праць. – Львів : Видавн.центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – С. 158–171.</p> <p>6. Брусак В. Пам'ятки неживої природи Українського Розточчя // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.16 – С. 15-21.</p> <p>7. Богуцький А.Б. Дослідження та використання геоспадщини Західної України / А.Б. Богуцький, Ю.В. Зінько // Охорона і менеджмент об'єктів неживої природи на заповідних територіях. Матеріали міжнар. наук.-практ. конфер. – Гримаїлів-Тернопіль: “Джура”, 2008. – С. 22–33.</p> <p>8. Богуцький А. Геотуристичний бренд “Український Бурштиновий Шлях” / А. Богуцький, М. Мальська, Ю. Зінько, О. Шевчук – Географія і туризм: національний та міжнародний досвід: Матеріали VI Міжнародної наукової конференції. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – С. 67–75.</p> <p>9. Геологічні пам'ятки природи України: проблеми вивчення, збереження та раціонального використання / Грищенко В.П., Іщенко А.А., Русько Ю.О., Шевченко В.І. – Київ, 1995. – 60 с.</p> <p>10. Зінько Ю. Класифікація і територіальне планування природоохоронних геоморфологічних об'єктів / Юрій Зінько. – Вісник Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1998. – Вип. 21. – С. 130–133.</p> <p>11. Зінько Ю. Заповідні геоморфологічні об'єкти Українських Карпат: структура, особливості поширення та використання / Ю. Зінько, В. Брусак, Р. Гнатюк, Р. Кобзак // Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій: Матер. міжнар. семінару присв. 90-річчю від дня народж. проф. П. Цися. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. – С. 260–280.</p> <p>12. Зінько Ю.В. Формування міжнародного геопарку “Скелясті Бескиди” як центру геотуризму / Ю.В. Зінько. – Вісник Львів. ун-ту. Серія міжнародні відносини. – 2008. – Вип. 24. – С. 83–93.</p> <p>13. Зінько Ю.В. Передумови створення геопарку “Дністровський каньйон” / Ю. Зінько, О. Шевчук // Дністровський каньйон – унікальна територія туризму: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 7–12.</p> <p>14. Зінько Ю. Міжнародний геопарк “Кам'яний ліс Розточчя”: концепція та програма формування / Ю. Зінько, А. Богуцький, В. Брусак, Р. Гнатюк, О. Шевчук, М. Кромпец, Я. Бурачинський. – Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.16 – С. 33–45.</p> <p>15. Зінько Ю.В. Геоконсервація: методологічні засади та світова практика / Ю.В. Зінько. – Фізична географія і геоморфологія. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2010. – Вип. 4 (61). – С.39–50.</p> <p>16. Зінько Ю.В. Проектовані геопарки Західної України / Ю.В. Зінько, О.М. Шевчук. – Фізична географія та геоморфологія. – К.: ВГЛ</p>
--	---

	<p>“Обрії”, 2011. – Вип. 3(64). – С. 41–55.</p> <p>17. Кравчук Я., Богуцький А., Зінько Ю., Брусак В., Кричевська Д., Благодир С., Шевчук О. Мережа геопарків в Україні: головні засади формування // Вісник Львівського університету. Серія географ. – 2013. – Вип. 46. – С. 203–217.</p> <p>18. Кравчук Я.С. Перспективи розвитку вулканічного туризму в межах Вигорлат-Гутинського пасма Українських Карпат / Я.С. Кравчук, О.М. Шевчук // Рекреаційний потенціал Прикарпаття : Історія, сучасний стан, перспективи. – Вип. 3: Матер. міжнар. наук. конф. “Туризм і розвиток регіону” / Прикарпатський НУ ім.. В.Стефаника. – Івано-Франківськ : “Фоліант”, 2011. – С. 261–270.</p> <p>19. Кравчук Я. Проектовані геопарки Українських Карпат як демонстраційні моделі еволюції Землі / Я. Кравчук, А. Богуцький, В. Брусак, Ю. Зінько, О. Шевчук. – Науковий вісник ЧНУ: Збірник наук. праць. – Вип. 612-613 : Географія. – Чернівці: ЧНУ імені Юрія Федьковича, 2012. – С. 102–107.</p> <p>20. Кравчук Я.С. Розвиток мережі геопарків на Західному Поділлі / Я.С. Кравчук, Ю.В. Зінько, В.П. Брусак, К.Л. Москалюк, О.М. Шевчук // Туристичні ресурси як чинник розвитку території: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф.-сем. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім.. В.Гнатюка, 2012. – С. 30–37.</p> <p>21. Кукурудза М. Менеджмент національних парків : навчальний посібник / М. Кукурудза. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2000. – 124 с.</p> <p>22. Москалюк К.Л. Європейський досвід охорони геолого-геоморфологічної спадщини у геопарках / К.Л. Москалюк, В.П. Брусак. – Фізична географія і геоморфологія: міжвідомч. наук. збірник. Вип.1 (58). – К.: ВГЛ “Обрії”, 2010. – С. 105–111.</p> <p>23. Москалюк К.Л. Стан охорони типових та унікальних геолого-геоморфологічних об’єктів Подільських Товтр // Природно-заповідний фонд України – минуле, сьогодення, майбутнє: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. “Природно-заповідний фонд України – минуле, сьогодення, майбутнє”, присвяч. 20-річчю ПЗ “Медобори”. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – С. 176–181.</p> <p>24. Палієнко Е. Природоохоронна геоморфологія в Україні / Е. Палієнко // Українська геоморфологія: стан і перспективи: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. – Львів: Меркатор, 1997. – С. 58–60.</p> <p>25. Скакун Л.З. Розробка українсько-польського геотуристичного шляху “Гео-Карпати” / Л.З. Скакун, Ю.В. Зінько, М.П. Мальська, А.В. Бучинська, Я. Внук, Р. Райхель // Рекреаційний потенціал Прикарпаття : Історія, сучасний стан, перспективи. – Вип.3 : Матер. міжнар. наук. конф. “Туризм і розвиток регіону”. – Івано-Франківськ : “Фоліант”, 2011. – С. 466–471.</p> <p>26. Шевчук О.М. Використання геолого-геоморфологічної спадщини природного заповідника “Медобори” для популяризації наук про Землю / О.М. Шевчук, О.П. Мурська, Г.І. Оліяр // Охорона і менеджмент об’єктів неживої природи на заповідних територіях: матер. міжнар. наук.-практ. конф. “Охорона і менеджмент об’єктів неживої природи на заповідних територіях”. – Гримайлів ;</p>
--	--

Тернопіль: “Джура”, 2008. – С. 328–331.

27. Шевчук О. Геопарки як форма збереження геоспадщини, розвитку геотуризму та геоосвіти / Оксана Шевчук. – Вісник Львівського університету. Серія геогр. – 2010. – Вип.38. – С. 357–370.
28. Шевчук О. Європейські геопарки: збереження геоспадщини і розвиток геотуризму / Оксана Шевчук // Наукові записки ТНПУ. Серія: географія. Спец. випуск: Стале природокористування: підходи, проблеми, перспективи. – Тернопіль: СМП “Тайп”, 2010 – № 1 (вип. 27). – С. 369–378.
29. Шевчук О.М. Геотуристичний потенціал Івано-Франківщини / О.М. Шевчук // Рекреаційний потенціал Прикарпаття: історія, сучасний стан, перспективи: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. – Івано-Франківськ: “Фоліант”, 2009. – С. 352–360.
30. Шевчук О.М. Геотуристичні атракції Тернопільського Придністер’я / О.М. Шевчук // Природно-заповідний фонд України – минуле, сьогодення, майбутнє: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – С. 929–934.
31. Шевчук О.М. Об’єкти геоспадщини у межах РЛП “Дністровський каньйон” як елемент краєзнавчих подорожей / О.М. Шевчук // Краєзнавчі матеріали в екологічному туризмі: Проблеми педагогічних технологій: Збірник наук. праць. – Вип. 5-6. – Луцьк, 2009. – С. 194–201.
32. Шевчук О. Методичні засади створення національних геопарків в Україні / О.Шевчук. – Науковий вісник ЧНУ: Збірник наук. праць. – Вип. 587-588 : Географія. – Чернівці: Вид-во Чернівецького ун-ту, 2011. – С. 82–88.
33. Шевчук О.М. Організаційно-правові аспекти створення геопарку “Подільський карст” / О.М. Шевчук. – Туристичні ресурси як чинник розвитку території: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф.-сем. – Тернопіль: Видавництво ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – С. 37–43.
34. Шевчук О. Потенційні геотуристичні об’єкти і регіони України / О. Шевчук – Географія і туризм: національний та міжнародний досвід: Матер. VI Міжнар. наук. конф. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – С. 407–419.
35. Шевчук О. Геоосвіта як важливий напрям діяльності геопарків / О. Шевчук // Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій: Зб. наук. праць. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – С. 394–401.
36. Alexandrowicz Z. Geoconservation in Poland for progresses of long-lasting development. – Przegląd Geologiczny. – Vol. 56. – nr 8/1, 2008. – p. 579–583.
37. Brusak V., Zinko J., Sirenko I. Zabytki przyrody i kultury Roztocza na Ukrainie / Roztocze region pogranicza przyrodniczo-kulturowego, Materiały polsko-ukraińskiej konferencji naukowej. 35 lat ochrony dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego Roztocza regionu pogranicza. Zeszyt I [red: Reszel R., Grabowski T.] wyd. Roztoczańskiego Parku Narodowego. – 2009. – S. 195-206.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua/laws/> – сторінка законодавства України.

	<p>2. http://www.menr.gov.ua/ – сторінка Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.</p> <p>3. http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/environment/earth-sciences/geoparks/members/ – сторінка Глобальної мережі геопарків</p> <p>4. http://www.europeangeoparks.org/ – сторінка Європейської мережі геопарків</p> <p>5. http://www.nationaler-geopark.de/geopark/nationale-geoparks/nationale-geoparks.html – сторінка мережі геопарків Німеччини</p> <p>6. http://www.unesco.org.uk/geoparks#UK – сторінка мережі геопарків Великобританії</p> <p>7. http://asiapacificgeoparks.org/ – сторінка мережі геопарків Азії і Тихоокеанського регіону</p>
Тривалість курсу	Один семестр.
Обсяг курсу	24 год. аудиторних занять (з них: 16 год. лекцій, 8 год. практичних і семінарських) та 66 год. – самостійна робота.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні напрямки природоохоронної геоморфології, їхній зміст та методи досліджень, – зміст понять «пам'ятка природи», «геологічна пам'ятка», «пам'ятка неживої природи», – ключові положення природоохоронного законодавства України, пов'язані з менеджментом пам'яток неживої природи, – класифікації пам'яток неживої природи за різними принципами, – найцінніші пам'ятки неживої природи України і світу, вітчизняний і міжнародний досвід їхньої охорони, – концепцію, завдання і цілі створення геопарків та мережу Європи і світу, – перспективну мережу геопарків України, зміст Менеджмент-планів геопарків. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здобувати інформацію про сучасний стан менеджменту пам'яток неживої природи та мережу геопарків Європи і світу, – класифікувати пам'ятки неживої природи за змістовним (предметним) і генетичним принципами, за площею і функціональним призначенням, – аналізувати природно-пізнавальну цінність геолого-геоморфологічної будови заповідників і національних парків України, як перспективних геопарків, здійснювати їхню оцінку для наукових, рекреаційних і естетичних потреб. <p>Вивчення курсу сприяє розвитку таких надпрофесійних навичок: критичне мислення, професійна самопрезентація, когнітивна гнучкість, формування та відстоювання власної думки.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни здобувачі набудуть таких компетентностей:</p> <p>Загальні компетентності: ЗК02 Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.</p> <p>Фахові компетентності: ФК02 Знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних</p>

	<p>ресурсів та екологічних аспектів та основ природоохоронного законодавства в умовах активізації глобальних змін геоморфосистем і виникнення геозагроз.</p> <p>ФК05 Здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички з планування, організації, мотивування, контролю та регулювання діяльності профільних підприємств і установ.</p> <p>ФК06 Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР08 Знати основні принципи управління підприємств сфери природокористування, їхньої організації, виробничої та організаційної структури управління.</p> <p>ПР09 Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми.</p>
Ключові слова	природоохоронна геоморфологія, пам'ятка неживої природи, геологічна пам'ятка, природно-заповідний фонд, класифікація, проблеми, геоохорона, геоконсервація, геопарк.
Формат курсу	Очна форма навчання передбачає постійний особистісний контакт науково-педагогічного працівника і студента, що забезпечує отримання студентами глибоких системних знань, стійких умінь. Студенти зобов'язані відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом та своєчасно виконувати навчальні завдання згідно з робочою програмою курсу. Проведення лекцій, практичних занять та консультації.
Теми	Подано нижче у табличній формі СХЕМА КУРСУ ¹
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру. Залікова оцінка враховує виконання практичних занять і результати прикінцевого опитування.
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з загальної геології, геоморфології, раціонального використання природних ресурсів і охорони природи, природно-заповідної справи, які достатні для сприйняття категоріального апарату, розуміння практичного значення курсу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Основними формами навчання є лекційна подача матеріалу, проведення практичних занять, а також організація самостійної роботи студентів. Вивчення дисципліни супроводжується інформаційними, ілюстративними та проблемними методами навчання.</p> <p>Під час читання лекцій використовуються здобуті результати власних досліджень щодо виокремлення та оцінювання пам'яток неживої природи в Українських Карпатах, на Розточчі і Поділлі, а також досвід проектування мережі геопарків України.</p> <p>На практичних заняттях роз'яснюються сутності завдань і підходів до їх вирішення, а також способи вирішення проблемних питань. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, зокрема, проблемні лекції, робота в малих групах (практичні-дискусії).</p> <p>Проблемні лекції застосовуються при викладанні теми щодо основних проблем та напрямів менеджменту унікальних пам'яток неживої</p>

	<p>природи. Різноманітністю проблемних лекцій є міні-лекції, що застосовуються при висвітленні теми щодо географії геолого-геоморфологічних і гідрологічних пам'яток природи в Україні. Також використовується форма практичних-дискусій, які передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми. Вони використовуються для практичних занять, пов'язаних зі з'ясуванням природно-пізнавальної оцінки геолого-геоморфологічної цінності заповідників і національних парків України.</p>
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання мультимедійного обладнання.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні роботи: 60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 60; • залікове опитування: 40% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 40. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Протягом семестру студент може набрати 60 балів. Приклад розподілу балів по темах на практичних заняття і залікового опитування подається нижче².</p> <p>Під час залікового опитування студент може набрати ще 40 балів. Кожен студент отримує індивідуальне завдання, яке містить теоретичні і тестові запитання по кожній темі навчальної дисципліни. Для написання залікового завдання необхідний допуск, а саме наявність не менше 20 балів за поточний семестр.</p> <p>Отримані бали під час залікового опитування додаються до балів, отриманих на практичних заняттях.</p> <p>Практичні роботи студенти готують, отримавши індивідуальне завдання.</p> <p><i>Письмові роботи:</i> Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (практичні роботи, індивідуальне навчально-дослідне завдання тощо).</p> <p><i>Академічна доброчесність:</i> Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p><i>Література.</i> Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачами виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, які відсутні з поміж рекомендованих, але які розкривають завдання лекційного курсу та</p>

	<p>практично-семінарських занять, індивідуального навчально-дослідного завдання.</p> <p><i>Політика виставлення балів.</i> Враховуються бали набрані на заліковому тестуванні, виконанні семінарських робіт, підготовці індивідуального навчально-дослідного завдання. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання природоохоронної геоморфології, історія виникнення та сучасні центри її розвитку в Україні. 2. Місце природоохоронної геоморфології у структурі геоморфології як науки, її основні напрямки та методи дослідження. 3. Зміст понять “пам'ятка природи”, “пам'ятка неживої природи” і “геологічна пам'ятка природи” та їхні відповідники у зарубіжній науковій літературі. 4. Форми охорони пам'яток неживої природи у структурі природно-заповідного фонду України. 5. Підходи до класифікації пам'яток неживої природи, які розроблені в Україні та в зарубіжних країнах. 6. Класифікація геологічних пам'яток України за предметним принципом (за довідником-путівником “Геологічні пам'ятки України” (1987)). 7. Класифікація геолого-геоморфологічних пам'яток за змістом. 8. Класифікація пам'яток рельєфу України за генезисом. 9. Уніфікована класифікація геологічних пам'яток України (за Гриценко В.П., Іщенко А.А., Русько Ю.О. та ін., 1995). 10. Класифікація пам'яток неживої природи за площею та призначенням. 11. Ранжування пам'яток неживої природи за рівнем значення і офіційним статусом. 12. Категорії режиму охорони пам'яток неживої природи. 13. Геоморфологічні пам'ятки природи (приклади і поширення в Україні). 14. Мінералогічні і петрографічні геологічні пам'ятки (приклади і поширення в Україні). 15. Стратиграфічні і геохронологічні геологічні пам'ятки (приклади і поширення в Україні). 16. Гляціальні і еолові пам'ятки рельєфу (приклади і поширення в Україні). 17. Узбережно-аквальні і вулканічні пам'ятки (приклади і поширення в Україні). 18. Палеонтологічні і тектонічні пам'ятки (приклади і поширення в Україні). 19. Спелеологічні і гідролого-гідрогеологічні пам'ятки в Україні (приклади і поширення в Україні). 20. Музейно-колекційні і космогенні пам'ятки в Україні (приклади і поширення в Україні). 23. Диспропорції географічного розподілу геологічних і гідрологічних та комплексних пам'яток в Україні, їх причини та наслідки. 24. Особливості кількісного розподілу геологічних і гідрологічних пам'яток природи за адміністративними областями України та природно-географічними регіонами. 25. Досвід менеджменту пам'яток неживої природи в Німеччині і Австрії. 26. Досвід менеджменту пам'яток неживої природи в США і Канаді. 27. Досвід менеджменту пам'яток неживої природи Франції та Італії. 28. Досвід менеджменту пам'яток неживої природи в Чехії і Польщі.

	<p>29. Досвід менеджменту пам'яток неживої природи у Великобританії і Японії. 30. Зміст поняття “геопарк” та критерії їхнього створення. 31. Зміст менеджмент-планів геопарків. 32. Основні проблеми та напрямки менеджменту геологічної спадщини та унікальних пам'яток неживої природи в Україні. 33. Проектування перспективної мережі геопарків в Україні. 34. Європейська та глобальна мережі геопарків.</p> <p style="text-align: center;">Зразки тестів</p> <p>1. У якій з областей України найбільша кількість геологічних пам'яток стратиграфічного типу: а) Львівській, б) АР Крим, в) Чернівецькій, г) Хмельницькій 2. У якій з областей України найбільша кількість печер: а) Закарпатській, б) АР Крим, в) Харківській, г) Тернопільській 3. У якій області України запроєктований геопарк “Скелясті Beskidi”: а) Львівській, б) АР Крим, в) Чернівецькій, г) Хмельницькій.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

**² Приклад розподілу балів з дисципліни
“Менеджмент пам'яток неживої природи та геопарків”**

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
10	9	18	16	15	20	12	

T1, T2 ... T7 – теми занять

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
71 – 80	C		
61 – 70	D		
51 – 60	E	задовільно	
21 – 50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

¹ СХЕМА КУРСУ “Менеджмент пам’яток неживої природи та геопарків”

Тижд.	Тема, план, короткі тези	Форма заняття	Література.	Завдання	Термін виконання
1.	Тема 1. Місце природоохоронної геоморфології у структурі геоморфології як науки. Об’єкт, предмет і завдання вивчення природоохоронної геоморфології. Центри розвитку природоохоронної геоморфології в Україні	Лекція	1. Бортник С.Ю., Гриценко В.П., Іванік О.М., Лаврук Т.М., Стецюк В.В. Геологічні та геоморфологічні пам’ятки України. Навчальний посібник / За ред. В.В. Стецюка – Київ: Логос, 2020. – 500 с. 2. Палієнко Е. Природоохоронна геоморфологія в Україні / Українська геоморфологія: стан і перспективи: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. – Львів: Меркатор, 1997. – С. 58–60.	2 год.	1 тиждень
	Місце природоохоронної геоморфології у структурі геоморфології як науки (за Е.Т. Палієнком (1978) та В.В. Стецюком (2010)).	Самостійна робота	3. Стецюк В.В. Екологічна геоморфологія України: навчальний посібник / В.В. Стецюк, Г.І. Рудько, Т.І. Ткаченко. – Київ: Видавничий дім «Слово», 2010. – 368 с.	4 год.	До наступного заняття
1.	Тема 2. Менеджмент, раціональне використання і охорона пам’яток природи в природоохоронному законодавстві України. Питання охорони і раціонального використання пам’яток природи у природоохоронному законодавстві України та форми їхньої охорони у природно-заповідному фонді. Менеджмент пам’яток природи.	Лекція	1. Бортник С.Ю., Гриценко В.П., Іванік О.М., Лаврук Т.М., Стецюк В.В. Геологічні та геоморфологічні пам’ятки України. Навчальний посібник / За ред. В.В. Стецюка – Київ: Логос, 2020. – 500 с. 2. Геологічні пам’ятки України: у 4-х томах / В.П. Безвинний, С.В. Білецький, О.Б. Бобров та ін.; За ред. В.І. Калініна, Д.С. Гурського, І.В. Антакової. – Київ: ДІА, 2006. Т.1 – 320 с.; 2007. Т.2 – 320 с.; 2011. Т.4. – 280 с. 3. Геологічні пам’ятки природи України: проблеми вивчення, збереження та раціонального використання / Гриценко В.П., Іщенко А.А., Русько Ю.О., Шевченко В.І. К., 1995. 60 с.	2 год.	1 тиждень
	Раціональне використання і охорона рельєфу і надр в природоохоронному законодавстві України. Пам’ятки природи у структурі ПЗФ України.	Самостійна робота	4. http://www.rada.gov.ua/laws/ – сторінка законодавства України: Закони “Про природно-заповідний фонд України”, “Про охорону навколишнього природного середовища”, “Земельний кодекс”, “Кодекс про надра”, “Водний кодекс”	8 год.	До наступного заняття
2.	Тема 3. Класифікації пам’яток неживої природи: принципи і підходи. Зміст понять “пам’ятка природи”, “геологічні пам’ятки”, “пам’ятка неживої природи”, їхні відповідники у різних	Лекція	1. Бортник С.Ю., Гриценко В.П., Іванік О.М., Лаврук Т.М., Стецюк В.В. Геологічні та геоморфологічні пам’ятки України. Навчальний посібник / За ред. В.В. Стецюка – Київ: Логос, 2020. – 500 с. 2. Брусак В. Методичні аспекти класифікації і	2 год.	1 тиждень

	країнах світу. Класифікації пам'яток неживої природи за різними принципами.		паспортизації геолого-геоморфологічних пам'яток природи / В. Брусак, В. Бакун. . – Вісник Львів. ун-ту. Серія географічна. – 2011. – Вип. 39.– С. 44–51.			
	Класифікації пам'яток неживої природи за змістом (предметним принципом), генезисом і розміром об'єктів та їхньою унікальністю і функціональним призначенням.	Самостійна робота	3. Геологічні пам'ятки природи України: проблеми вивчення, збереження та раціонального використання / Грищенко В.П., Іщенко А.А., Русько Ю.О., Шевченко В.І. – К., 1995. – 60 с. 4. Зінько Ю. Класифікація і територіальне планування природоохоронних геоморфологічних об'єктів / Ю. Зінько. – Вісник Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1998. – Вип. 21. – С. 130–133. 5. Зінько Ю.В. Геоконсервація: методологічні засади та світова практика / Ю.В. Зінько. – Фізична географія і геоморфологія. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2010. – Вип. 4 (61). – С.39–50. 6. Alexandrowicz Z. Geoconservation in Poland for progresses of long-lasting development. – Przegląd Geologiczny. – Vol. 56. – nr 8/1, 2008. – p. 579–583. 7. Schwarzbach Martin. Berühmte Stätten geologischer Forschung. Stuttgart, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 1981. 333 s.	12 год.	До наступного заняття	
3.	Пр 1. Класифікація пам'яток неживої природи.	Практична робота	1. Бортник С.Ю., Грищенко В.П., Іванік О.М., Лаврук Т.М., Стецюк В.В. Геологічні та геоморфологічні пам'ятки України. Навчальний посібник / За ред. В.В. Стецюка – Київ: Логос, 2020. – 500 с. 2. Брусак В. Методичні аспекти класифікації і паспортизації геолого-геоморфологічних пам'яток природи / В. Брусак, В. Бакун. . – Вісник Львів. ун-ту. Серія географічна. – 2011. – Вип. 39.– С. 44–51. 3. Геологічні пам'ятки природи України: проблеми вивчення, збереження та раціонального використання / Грищенко В.П., Іщенко А.А., Русько Ю.О., Шевченко В.І. – К., 1995. – 60 с. 4. Геологічні пам'ятки України: у 4-х томах / В.П. Безвинний, С.В. Білецький, О.Б. Бобров та ін.; За ред. В.І. Калініна, Д.С. Гурського, І.В. Антакової. – Київ: ДІА, 2006. Т.1 – 320 с.; 2007. Т.2 – 320 с.; 2011. Т.4. – 280 с.	1. Принципи класифікації пам'яток неживої природи. 2. Класифікації пам'яток неживої природи згідно індивідуальних завдань.	2 год.	До наступного заняття
3-4.	Тема 4. Стан вивчення та збереження пам'яток неживої природи в Україні.	Лекція	1. Бортник С.Ю., Грищенко В.П., Іванік О.М., Лаврук Т.М., Стецюк В.В. Геологічні та геоморфологічні	2 год.	1 тиждень	

<p>Географія геолого-геоморфологічних і гідрологічних пам'яток природи. Географія геолого-геоморфологічних і гідрологічних пам'яток природи за адміністративними областями та природними регіонами України.</p>		<p>пам'ятки України. Навчальний посібник / За ред. В.В. Стецюка – Київ: Логос, 2020. – 500 с.</p> <p>2. Богуцький А.Б. Дослідження та використання геоспадщини Західної України / А.Б. Богуцький, Ю.В. Зінько // Охорона і менеджмент об'єктів неживої природи на заповідних територіях. Матеріали міжнар. наук.-практ. конфер. Гримайлів-Тернопіль: “Джура”, 2008. – С. 22–33.</p> <p>3. Брусак В. Пам'ятки неживої природи Українського Розточчя // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.16 – С. 15-21.</p> <p>4. Брусак В., Сенічак Д. Пам'ятки неживої природи басейнів Пруту і Лазещини у гірському масиві Чорногора (Українські Карпати) // Проблеми геоморфології та палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій. – Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2019, Вип. 1 (9). – С. 133–153.</p> <p>4. Брусак В., Кричевська Д. Мережа та структура комплексних, геологічних і гідрологічних пам'яток природи Львівської області // Проблеми геоморфології та палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій. – Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2019, Вип. 2 (10). – С. 133–153.</p> <p>5. Геологічні пам'ятки України: у 4-х томах / В.П. Безвинний, С.В. Білецький, О.Б. Бобров та ін.; За ред. В.І. Калініна, Д.С. Гурського, І.В. Антакової. – Київ: ДІА, 2006. Т.1 – 320 с.; 2007. Т.2 – 320 с.; 2011. Т.4. – 280 с.</p> <p>6. Зінько Ю. Заповідні геоморфологічні об'єкти Українських Карпат: структура, особливості поширення та використання / Ю. Зінько, В. Брусак, Р. Гнатюк, Р. Кобзак // Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій: Матер. міжнар. семінару присв. 90-річчю від дня народж. проф. П.Цися. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. – С. 260–280.</p> <p>7. Москалюк К.Л. Стан охорони типових та унікальних геолого-геоморфологічних об'єктів Подільських Товтр / Природно-заповідний фонд України – минуле, сьогодення, майбутнє: Матер. міжнар.</p>		
<p>Стан вивчення та збереження пам'яток неживої природи в Україні та у різних регіонах держави.</p>	<p>Самостійна робота</p>		<p>16 год.</p>	<p>До наступного заняття</p>

			<p>наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю ПЗ “Медобори”. Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. С. 176–181.</p> <p>8. Олійник Я.Б. Природні та етнокультурні феномени України: монографія / Я.Б. Олійник, В.В.Стецюк. – К.: Видавн.-поліграф. центр “Київський ун-т”, 2008. – 215 с.</p>		
4.	Пр 2. Природно-пізнавальна оцінка геолого-геоморфологічної цінності заповідників і національних парків України.	Практична робота	<p>1. Брусак В. Пам’ятки неживої природи Галицького району Івано-Франківської області: сучасний стан та перспективи екотуристичного використання / В. Брусак, Б. Баюнова // Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій : Збірник наук. праць. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2012. – С. 158–171.</p> <p>2. Брусак В., Сенічак Д. Пам’ятки неживої природи басейнів Пруту і Лазещини у гірському масиві Чорногора (Українські Карпати) // Проблеми геоморфології та палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій. – Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2019, Вип. 1 (9). – С. 133–153.</p> <p>3. Гнатюк Р. Аналіз і природоохоронна оцінка морфологічної різноманітності рельєфу Західної України / Р. Гнатюк, Ю. Зінько // Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій : Збірник наукових праць. – Львів: ВЦ ЛНУ ім.І.Франка, 2012. – С. 219–226.</p> <p>4. Зінько Ю. Оцінка природоохоронних територій Західного Поділля в контексті формування геопарків / Ю. Зінько // Наукові записки Тернопіль. НПУ ім. В.Гнатюка. Серія: географія. – Тернопіль: СМП “Тайп”. – № 2 (вип. 32). – С. 179–184.</p> <p>5. Шевчук О.М. Використання геолого-геоморфологічної спадщини природного заповідника “Медобори” для популяризації наук про Землю / О.М. Шевчук, О.П. Мурська, Г.І. Оліяр // Охорона і менеджмент об’єктів неживої природи на заповідних територіях: матер. міжнар. наук.-практ. конф. “Охорона і менеджмент об’єктів неживої природи на заповідних територіях”. – Гримайлів ; Тернопіль: “Джура”, 2008. – С. 328–331.</p>	<p>1. Особливо цінні геолого-геоморфологічні об’єкти національних парків і заповідників Українських Карпат, Поділля, Полісся, Криму.</p> <p>2. Екотуристичне використання пам’яток неживої природи національних парків.</p> <p>2 год.</p>	До наступного заняття

			6. Шевчук О.М. Об'єкти геоспадщини у межах РЛП “Дністровський каньйон” як елемент краєзнавчих подорожей / О.М. Шевчук // Краєзнавчі матеріали в екологічному туризмі: Проблеми педагогічних технологій: Збірник наукових праць. – Вип. 5-6. – Луцьк, 2009. – С. 194–201.		
5.	Тема 5. Геопарки та їхня перспективна мережа в Україні. Менеджмент-план геопарку. Концепція геопарків, їхні основні функції та завдання. Європейська і глобальна мережа геопарків. Зміст і розроблення Менеджмент-планів геопарків. Перспективна мережа геопарків України. Перспективні геопарки Українських Карпат і Поділля.	Лекція	1. Богуцький А. Концептуальні і методичні засади обґрунтування мережі геопарків в Україні / А.Богуцький, Я.Кравчук, В.Брусак, Ю.Зінько, К.Москалюк, Окс.Шевчук // “Геологічні пам'ятки – яскраві свідчення еволюції Землі”: збірник матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. – К.: Логос, 2011. – С. 143–145. [Електр. ресурс] – Режим доступу [http://www.museumkiev.org/images/geo/exb/tezi.pdf] 2. Брусак В. Перспективи створення геопарку на території Подільських Товтр / В. Брусак, К. Москалюк. – Вісник Львів. ун-ту. Серія географ. – 2012. – Вип. 40. – Ч. 1. –С. 132-141. 3. Зінько Ю.В. Проблематика створення геопарків в Українських Карпатах /Ю.В. Зінько, Р.М. Гнатюк, С.Ф. Благодир // Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських карпат і прилеглих територій. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2006. – С. 274–281. 4. Зінько Ю.В. Проектовані геопарки Західної України / Ю.В. Зінько, О.М. Шевчук. – Фізична географія та геоморфологія. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2011. – Вип. 3(64). – С. 41–55. 5. Кравчук Я. Проектовані геопарки Українських Карпат як демонстраційні моделі еволюції Землі /Я. Кравчук, А. Богуцький, В. Брусак, Ю. Зінько, О. Шевчук. – Науковий вісник Чернівецького НУ: Збірник наук. праць. – Вип. 612-613: Географія. – Чернівці: ЧНУ ім. Ю.Федьковича, 2012. – С. 102–107. 6. Кравчук Я.С. Розвиток мережі геопарків на Західному Поділлі / Я.С. Кравчук, Ю.В. Зінько, В.П. Брусак, К.Л. Москалюк, О.М. Шевчук // Туристичні ресурси як чинник розвитку території: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф.-сем. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2012. – С. 30–37. 7. Кравчук Я., Богуцький А., Зінько Ю., Брусак В.,	4 год.	1 тиждень
	Концепція створення геопарків, їхні функції і завдання. Перспективна мережа геопарків в Україні та різних регіонах держави.	Самостійна робота		8 год.	До наступного заняття

			<p>Кричевська Д., Благодир С., Шевчук О. Мережа геопарків в Україні: головні засади формування // Вісник Львівського університету. Серія географ. – 2013. – Вип. 46. – С. 203–217.</p> <p>8. Шевчук О. Методичні засади створення національних геопарків в Україні / О.Шевчук. – Науковий вісник ЧНУ: Збірник наук. праць. – Вип. 587-588 : Географія. – Чернівці: Вид-во Чернівецького ун-ту, 2011. – С. 82–88.</p> <p>9. Шевчук О.М. Організаційно-правові аспекти створення геопарку “Подільський карст” / О.М. Шевчук. – Туристичні ресурси як чинник розвитку території: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф.-сем. – Тернопіль: Видавництво ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – С. 37–43.</p>		
6.	<p>Тема 6. Світовий досвід охорони та менеджменту пам’яток неживої природи. Менеджмент глобальної мережі геопарків.</p> <p>Охорона та менеджмент пам’яток неживої природи у Франції, Німеччині, Великобританії, Польщі, Іспанії, США, Канаді, Японії, Китаї.</p>	Лекція	<p>1. Зінько Ю.В. Геоконсервація: методологічні засади та світова практика / Ю.В. Зінько. – Фізична географія і геоморфологія. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2010. – Вип. 4 (61). – С.39–50.</p> <p>2. Зінько Ю. Міжнародний геопарк “Кам’яний ліс Розточчя”: концепція та програма формування / Ю. Зінько, А. Богуцький, В. Брусак, Р. Гнатюк, О. Шевчук, М. Кромпец, Я. Бурачинський. // Науковий вісник НЛТУ України. 2010. – Вип. 20.16 – С. 33–45.</p>	2 год.	1 тиждень
	Світовий досвід охорони та збереження пам’яток неживої природи. Менеджмент світової мережі геопарків. Основні об’єкти, що увійшли до складу геологічної спадщини світу.	Самостійна робота	<p>3. Москалюк К.Л., Брусак В.П. Європейський досвід охорони геолого-геоморфологічної спадщини у геопарках // Фізична географія і геоморфологія: міжвідомч. наук. збірник. Вип.1 (58). – К.: ВГЛ “Обрії”, 2010. – С. 105–111.</p> <p>4. Шевчук О. Геопарки як форма збереження геоспадщини, розвитку геотуризму та геоосвіти / Оксана Шевчук. – Вісник Львівського університету. Серія геогр. – 2010. – Вип.38. – С. 357–370.</p> <p>5. Шевчук О. Європейські геопарки: збереження геоспадщини і розвиток геотуризму // Наукові записки ТНПУ. Серія: географія. Спец. випуск: Стале природокористування: підходи, проблеми, перспективи. – Тернопіль: СМП “Тайп”, 2010 – № 1 (вип. 27). – С. 369–378.</p>	14 год.	До наступного заняття

7.	<p>Тема 7. Основні проблеми та напрямки менеджменту унікальних пам'яток неживої природи. Використання пам'яток природи як об'єктів еколого-просвітницької і виховної роботи та міжнародного наукового співробітництва. Створення міждержавних геопарків.</p>	Лекція	<p>1. Бортник С.Ю., Гриценко В.П., Іванік О.М., Лаврук Т.М., Стецюк В.В. Геологічні та геоморфологічні пам'ятки України. Навчальний посібник / За ред. В.В. Стецюка – Київ: Логос, 2020. – 500 с. 2. Геологічні пам'ятки природи України: проблеми вивчення, збереження та раціонального використання / Гриценко В.П., Іщенко А.А., Русько Ю.О., Шевченко В.І. – К., 1995. – 60 с. 3. Богуцький А. Геотуристичний бренд “Український Бурштиновий Шлях” / А. Богуцький, М. Мальська, Ю. Зінько, О. Шевчук – Географія і туризм: національний та міжнародний досвід: Матер. VI міжнар. наук. конф. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2012. – С. 67–75. 4. Скакун Л.З. Розробка українсько-польського геотуристичного шляху “Гео-Карпати” / Л.З. Скакун, Ю.В. Зінько, М.П. Мальська, А.В. Бучинська, Я. Внук, Р. Райхель // Рекреаційний потенціал Прикарпаття Історія, сучасний стан, перспективи. – Вип.3: Матер. міжнар. наук. конф. “Туризм і розвиток регіону”. – Івано-Франківськ: “Фоліант”, 2011. – С. 466–471. 5. Шевчук О. Геоосвіта як важливий напрям діяльності геопарків / О. Шевчук // Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій: Зб. наук. праць. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2012. – С. 394–401.</p>	2 год	1 тиждень
	<p>Основні проблеми та напрями менеджменту унікальних пам'яток неживої природи. Міждержавні геопарки в Європі і світі.</p>	Самостійна робота		4 год.	До наступного заняття
	<p>Пр 3. Геопарки країн Європи і світу.</p>	Практичне заняття	<p>1. Schwarzbach Martin. Berühmte Stätten geologischer Forschung. Stuttgart, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 1981. 333 s. 2. Schwarzbach Martin. Europäische Stätten geologischer Forschung, Stuttgart 1976, 2. Auflage Hirzel 1983. 191 s. 3. Кукурудза М. Менеджмент національних парків : навчальний посібник / М. Кукурудза. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2000. – 124 с. 4. http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/environment/earth-sciences/geoparks/members/ – сторінка Глобальної мережі геопарків</p>	1. Європейська мережа геопарків. 2. Геопарки країн світу. 3. Менеджмент-плани геопарків	До заліку

		<p>5. http://www.europeangeoparks.org/ – сторінка Європейської мережі геопарків</p> <p>6. http://www.nationaler-geopark.de/geopark/nationale-geoparks/nationale-geoparks.html – сторінка мережі геопарків Німеччини</p> <p>7. http://www.unesco.org.uk/geoparks#UK – сторінка мережі геопарків Великобританії</p> <p>8. http://asiapacificgeoparks.org/ – сторінка мережі геопарків Азії і Тихоокеанського регіону</p>		
--	--	--	--	--